Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023

2023 dsc 3

RHAN 7

CYFFREDINOL

Cyffredinol

209 Rheoliadau o dan y Ddeddf hon

(1) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon yn arferadwy drwy offeryn statudol.

(2) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon yn cynnwys pŵer—

(a) i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol;

(b) i wneud darpariaeth ddeilliadol, darpariaeth atodol, darpariaeth ganlyniadol, darpariaeth ddarfodol, darpariaeth drosiannol neu ddarpariaeth arbed.

(3) Yn achos rheoliadau a wneir o dan y pwerau a grybwyllir yn is-adran (4), mae'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud yn rhinwedd is-adran (2)(b) yn cynnwys darpariaeth sy'n diwygio, yn diddymu neu'n dirymu unrhyw ddeddfiad, gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon.

(4) Y pwerau y cyfeirir atynt yn is-adran (3) yw'r pwerau a roddir gan—

(a) adran 167 (ffioedd am arfer swyddogaethau awdurdodau cynllunio);

(b) adran 172 (ffioedd am apelau sy'n ymwneud ag adeiladau rhestredig ac adeiladau mewn ardaloedd cadwraeth);

(c) adran 174(8) (achosion y mae rhaid i Weinidogion Cymru benderfynu'r weithdrefn ar eu cyfer);

(d) adrannau 185(2)(c), 186(7)(e) a 187(5) (cywiro penderfyniadau).

(5) Ni chaniateir gwneud offeryn statudol sy'n cynnwys unrhyw un o'r canlynol oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Senedd Cymru ac wedi ei gymeradwyo ganddi drwy benderfyniad—

(a) rheoliadau o dan adran 2(3) (adeiladau crefyddol sydd i'w trin fel pe baent yn henebion);
(b) rheoliadau o dan adran 26(8) (cymhwyso darpariaethau i gytundebau partneriaethau henebion cofrestredig);
(c) rheoliadau o dan adran 114(8) (cymhwyso darpariaethau i gytundebau partneriaethau adeiladau rhestredig);
(d) rheoliadau o dan adran 147 (camau ar gyfer diogelu adeiladau rhestredig sydd mewn cyflwr gwael);
(e) rheoliadau o dan adran 167 (ffioedd am arfer swyddogaethau awdurdodau cynllunio);
(f) rheoliadau o dan adran 172 (ffioedd am apelau sy'n ymwneud ag adeiladau rhestredig ac adeiladau mewn ardaloedd cadwraeth);
(g) rheoliadau o dan adran 201 (sancsiynau sifil);
(h) rheoliadau sy'n diwygio neu'n diddymu unrhyw ddeddfiad sydd wedi ei gynnwys mewn deddfwriaeth sylfaenol (gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon).

(6) Mae unrhyw offeryn statudol arall sy'n cynnwys rheoliadau o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i'w ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan Senedd Cymru.

(7) Yn is-adran (5)(h) ystyr "deddfwriaeth sylfaenol" yw—
(a) Deddf gan Senedd Cymru;
(b) Mesur gan y Cynulliad;
(c) Deddf gan Senedd y Deyrnas Unedig.

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 209 mewn grym ar 15.6.2023, gweler **a. 212(1)(b)**

210 Dehongli

Yn y Ddeddf hon—

ystyr "adeilad" ("*building*") (ac eithrio yn Rhan 2) yw—
(a) unrhyw adeilad neu unrhyw strwythur, neu
(b) unrhyw ran o adeilad neu strwythur,

ond nid yw'n cynnwys (ac eithrio yn adran 148) gyfarpar neu beiriannau sy'n ffurfio rhan o adeilad neu strwythur;

mae i "adeilad rhestredig" ("*listed building*") yr ystyr a roddir gan adran 76;

ystyr "ardal gadwraeth" ("*conservation area*") yw ardal sydd wedi ei dynodi o dan adran 158;

ystyr "awdurdod cynllunio" ("*planning authority*") yw awdurdod cynllunio lleol, o fewn yr ystyr a roddir i "local planning authority" gan Ran 1 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8), ar gyfer ardal yng Nghymru;

mae i "awdurdod priodol y Goron" ("*appropriate Crown authority*") yr ystyr a roddir gan adran 207(6);

mae i "buddiant y Ddugiaeth" ("*Duchy interest*") yr ystyr a roddir gan adran 207(4);

mae i "buddiant y Goron" ("*Crown interest*") yr ystyr a roddir gan adran 207(3);

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Cyffredinol. (See end of Document for details)*

mae i "buddiant preifat" ("*private interest*"), mewn perthynas â thir y Goron, yr ystyr a roddir gan adran 207(5);

mae i "caniatâd cynllunio" yr ystyr a roddir i "planning permission" gan adran 336(1) o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8);

mae i "cydsyniad adeilad rhestredig" ("*listed building consent*") yr ystyr a roddir gan adran 89;

mae i "cydsyniad ardal gadwraeth" ("*conservation area consent*") yr ystyr a roddir gan adran 162;

mae i "cyfathrebiad electronig" yr ystyr a roddir i "electronic communication" gan adran 15(1) o Ddeddf Cyfathrebiadau Electronig 2000 (p. 7);

ystyr "cyfeiriad" ("*address*"), mewn perthynas â chyfathrebiadau electronig, yw unrhyw rif neu unrhyw gyfeiriad a ddefnyddir at ddiben cyfathrebiadau electronig;

mae i "cytundeb partneriaeth adeilad rhestredig" ("*listed building partnership agreement*") yr ystyr a roddir gan adran 113(5);

mae i "datblygiad" yr ystyr a roddir i "development" gan adran 55 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8);

ystyr "deddfiad" ("*enactment*") yw unrhyw ddeddfiad, pryd bynnag y'i deddfir neu y'i gwneir;

mae "y Goron" ("*the Crown*") i'w ddehongli yn unol ag adran 207(7);

ystyr "gwaredu" ("*disposal*"), mewn perthynas â thir, yw gwaredu drwy werthu, drwy gyfnewid neu drwy les, drwy greu hawddfraint, hawl neu fraint, neu mewn unrhyw ffordd arall, ond nid yw'n cynnwys gwaredu drwy neilltuo, drwy rodd neu drwy forgais;

mae "heneb" ("*monument*") i'w ddehongli yn unol ag adran 2;

mae i "heneb gofrestredig" ("*scheduled monument*") yr ystyr a roddir gan adran 3(7);

mae "les" ("*lease*") yn cynnwys is-les a chytundeb am les neu is-les, ond nid yw'n cynnwys opsiwn i gymryd les neu forgais;

ystyr "perchennog" ("*owner*"), mewn perthynas â thir (ac eithrio yn adrannau 15, 25, 26, 91, 113 a 186), yw person, pa un ai yn ei hawl ei hun neu fel ymddiriedolwr ar gyfer unrhyw berson arall—

(a) sydd â hawlogaeth i gael crogrent y tir, neu

(b) a fyddai â hawlogaeth o'r fath pe bai'r tir yn cael ei osod am grogrent,

ond nid yw'n cynnwys morgeisai nad yw mewn meddiant;

mae "safle" ("*site*"), mewn perthynas â heneb, i'w ddehongli yn unol ag adran 2;

mae "swyddogaethau" ("*functions*") yn cynnwys pwerau a dyletswyddau;

o ran "tir" ("*land*")—

(a) ei ystyr yw unrhyw hereditament corfforol, gan gynnwys adeilad neu heneb, a

(b) mewn perthynas â chaffael tir, mae'n cynnwys unrhyw fuddiant mewn tir neu unrhyw hawl dros dir;

mae i "tir y Goron" ("*Crown land*") yr ystyr a roddir gan adran 207(2);

ystyr "ymgymerwr statudol" ("*statutory undertaker*") yw person—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Cyffredinol. (See end of Document for details)*

(a) sy’n ymgymerwr statudol o fewn yr ystyr a roddir i “statutory undertakers” gan adran 262 o Ddeddf Cynllunio Gwlad a Thref 1990 (p. 8), neu
(b) y tybir gan yr adran honno ei fod yn ymgymerwr statudol at ddibenion unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf honno,

ac mae cyfeiriadau at “ymgymeriad” ymgymerwr statudol i’w dehongli yn unol â’r adran honno.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 210 mewn grym ar 15.6.2023, gweler **a. 212(1)(c)**

211 Darpariaeth ganlyniadol a darpariaeth drosiannol etc.

(1) Mae Atodlen 13 yn cynnwys mân ddiwygiadau, diwygiadau canlyniadol a diddymiadau.

(2) Mae Atodlen 14 yn cynnwys darpariaethau trosiannol a darpariaethau arbed.

(3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau—
(a) gwneud darpariaeth sy’n ddeilliadol neu’n atodol i unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon neu sy’n ganlyniadol ar unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon;
(b) gwneud darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed mewn cysylltiad ag unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon.

(4) Caiff rheoliadau o dan is-adran (3) ddiwygio, diddymu neu ddirymu unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth yn y Ddeddf hon).

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 211(3)(4) mewn grym ar 15.6.2023, gweler **a. 212(1)(d)**

212 Dod i rym

(1) Daw’r darpariaethau a ganlyn i rym drannoeth y diwrnod y mae’r Ddeddf hon yn cael y Cydsyniad Brenhinol—
(a) Rhan 1;
(b) adran 209;
(c) adran 210;
(d) adran 211(3) a (4);
(e) yr adran hon;
(f) adran 213.

(2) Daw darpariaethau eraill y Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod a bennir gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn a wneir drwy offeryn statudol.

(3) Caiff gorchymyn o dan is-adran (2) wneud darpariaeth drosiannol, darpariaeth ddarfodol neu ddarpariaeth arbed mewn cysylltiad â dyfodiad darpariaeth yn y Ddeddf hon i rym.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 212 mewn grym ar 15.6.2023, gweler **a. 212(1)(e)**

213 Enw byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023.

Gwybodaeth Cychwyn

I5 A. 213 mewn grym ar 15.6.2023, gweler **a. 212(1)(f)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:
Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2023, Croes Bennawd: Cyffredinol.